Concertreis

Haags Matrozenkoor

2016

Neuerburg

15 t/m 21 oktober

Duitsland

Duitsland, officieel de Bondsrepubliek Duitsland (Duits: Bundesrepubliek Deutschland) is een land in West-Europa. Duitsland grenst in het Noorden aan Denemarken, de Oostzee en de Noordzee, in het oosten aan Polen en Tsjechië, in het zuiden aan Oostenrijk en Zwitserland en in het westen aan Frankrijk, Luxemburg, België en Nederland.

Alle feiten op een rij

Officiële landstaal	Duits
Hoofdstad	Berlijn
Regeringsvorm	Parlementaire republiek
Staatsvorm	Federatie
Staatshoofd	Bondspresident Joachim Gauck
Regeringsleider	Bondskanselier Angela Merkel
Oppervlakte	357.121 km²
Inwoners	ruim 81 miljoen (in 2014)

Talen

Verreweg het grootste deel van de bevolking van Duitsland spreekt Duits. Duits is ook de voertaal op school en bij de overheid. Deze Germaanse taal is nauw verwant aan het Nederlands, Engels en de Noord-Europese talen. Daarnaast wordt Duits gesproken in Oostenrijk en een deel van Zwitserland. Ook in kleine delen van Frankrijk en dan voornamelijk in de grensstreek met Duitsland, bijvoorbeeld de Elzas, wordt een Duits dialect gesproken. Bijzonder is dat in het Duitse deel van de Elzas géén Frans dialect wordt gesproken!
Natuurlijk heeft elk afzonderlijk deel van Duitsland wel zijn eigen dialect maar het zijn allemaal dialecten die uit het Duits zijn ontstaan.

Geld

Ga je op vakantie naar Duitsland, dan betaal je, net als in Nederland met de Euro. Duitsland is lid van de Europese Monetaire Unie. De bankbiljetten zijn gelijk aan de Nederlandse. Op de munten staan nationaal bekende figuren maar omdat die munten steeds meer door elkaar raken kan het gebeuren dat je bij betaling in Nederland een muntstuk aantreft met een Duitse grootheid of andersom.

Eten en drinken

De Duitse keuken staat bekend om zijn grote porties, in de Eifel doen ze daar uiteraard aan mee. De warme maaltijden bestaan vaak uit gebakken aardappelen, vlees, sauzen en soepen. De Duitsers zijn echte vlees eters.
De Eifel kent ook zijn eigen bier. De stad Bitburg is het centrum van de bierproductie in deze streek van Duitsland. En dan is er de wereldberoemde Moezelwijn die in Duitsland maar ook daarbuiten veel wordt gedronken.

De Eifel barst van de dorpen en stadjes met leuke cafés, bars en restaurants waar veel Duitsers regelmatig komen. Bekend is de Doppelkooche. De basisingrediënten zijn net als bij aardappelpannenkoeken geraspte aardappelen, spek en uien. De inwoners van de Eifel kwamen echter als eersten in Duitsland op het idee het tijdrovende bakken van het pannenkoekendeeg te omzeilen. Ze doen het deeg in een gietijzeren pan ('Döppe') en bakken het in de oven als een taart ('Kooche').

Sport

Duitsland is een grote sportnatie. In bijna alle belangrijke takken van sport zie je regelmatig Duitsers op het podium verschijnen. Het Duitse voetbalelftal bijvoorbeeld werd vier keer wereldkampioen (in 1954, 1974, 1990, 2014) met sterren als Rahn, Seeler, Beckenbauer en Matthäus.

Boris Becker en Steffi Graf domineerden jarenlang de tennissport.
Michael Schumacher is de meest succesvolle coureur in de geschiedenis van de Formule 1.
Jan Ullrich won de Tour de France in 1997.
Schaatssters als Karin Kania, Gunda Niemann en Anni Friesinger boekten vele internationale successen.
Ook heeft Duitsland diverse grote spring- en dressuurruiters voorgebracht.
En wat we zeker niet mogen overslaan: Op de Olympische Spelen (zomer en winter) eindigt Duitsland steevast in de top van de medaillespiegel!

Een korte geschiedenis van Duitsland

Voor de geschiedenis van Duitsland gaan we terug naar de Romeinse tijd toen Julius Caesar een groot deel van het Franse en Duitse grondgebied veroverde. Uit die tijd dateren steden als Keulen en Trier. In de 5^{e} eeuw na Chr. eindigde het Romeinse rijk in West-Europa doordat de Romeinen door Germaanse stammen werden verdreven. Terwijl Frankrijk en Engeland in de middeleeuwen al eenheidsstaten waren, bleef Duitsland een lappendeken van verschillende vorstendommen.
De ontstaansgeschiedenis van het huidige Duitsland begint met Napoleon die begin 1800 in Frankrijk aan de macht kwam en Europa ging veroveren. Ook Duitsland werd daarbij onder de voet gelopen. Na de grote nederlaag van Napoleon bij Waterloo in 1815 kwamen regeringsleiders van bijna alle Europese landen in Wenen bij elkaar om het evenwicht tussen de grootmachten van Europa te herstellen. Ook in Duitsland keerde tijdelijk de rust en vrede terug tot 1870 toen tijdens de Frans-Duitse oorlog de gebieden Elzas en Lotharingen werden veroverd op Frankrijk.
Hierna ontstond op 18 januari 1871 het Duitse keizerrijk en raakten alle afzonderlijke vorstendommen het grootste deel van hun macht kwijt. Wilhelm I van Pruisen werd

de eerste Duitse keizer. Lang heeft dit keizerrijk niet bestaan want na de moord op de Oostenrijkse kroonprins in 1914 begon de eerste wereldoorlog (WOI). Na

aanvankelijk grote successen van Duitsland aan het west en oostfront werden de Duitsers teruggedrongen en kwam zowel aan de oorlog als aan het keizerrijk in 1918 een einde. In Duitsland ontstond na een korte revolutie de Weimarrepubliek en de Duitse keizer vluchtte naar Nederland. Doordat Duitsland zo enorm veel geld moest betalen aan de overwinnaars van de WOI, kreeg Duitsland te maken met een economische crisis. Door de economische crisis (grote werkeloosheid en armoede) ontstond er veel onvrede. Vanaf 1925 begon de Duitse economie zich te herstellen. Maar toen in 1929 in Amerika alle beursen instortten, raakte ook de Duitse economie opnieuw in een crisis. Toen aan het begin van de jaren ‘30 Adolf Hitler veel beloftes deed voor een betere toekomst, werd hij tot rijkskanselier gekozen en kwam de Weimarrepubliek ten einde. Met Hitler aan de macht begon achteraf bezien de meest zwarte bladzijde uit de geschiedenis van Duitsland. Nadat Oostenrijk en Tsjecho-Slowakije in 1938 bij Duitsland werden ingelijfd, besloot Hitler in 1939 Polen aan te vallen waarmee WOII begon. Tijdens ongekend heftige aanvallen werd vanaf 1940 een groot deel van West-Europa onder de voet gelopen. Tenslotte viel Hitler in 1941 ook Rusland binnen. Na aanvankelijke successen begonnen de Russen in 1943 de Duitsers terug te dringen.

Daarnaast vond Hitler dat het joodse volk schuldig was aan de economische crisis van de jaren ’20-’30. Zij hadden volgens hem geen bestaansrecht en moesten worden uitgeroeid.. Zes miljoen Europese joden werden opgepakt en vermoord in concentratiekampen.

Zoals jullie van een vorige koorreis weten, landde op 6 juni 1944 de geallieerde troepen op de Normandische kust. Die troepen hebben uiteindelijk West-Europa bevrijd. Tegelijkertijd werden de Duitsers aan het oostfront teruggedrongen door de Russen. In 1945 was de WOII ten einde.

Door de geallieerde bombardementen lagen de meeste Duitse steden in puin en kwam de industriële en economische ontwikkeling geheel tot stilstand. De geallieerden verdeelden Duitsland in vier stukken. In 1949 riepen de Amerikanen, Engelsen en Fransen in hun bezettingszones de Bondsrepubliek Duitsland (West-

Duitsland) uit. In het oostelijk deel dat Russisch was, ontstond de DDR (Oost-Duitsland). Ook de oude hoofdstad Berlijn werd in vier stukken verdeeld met dezelfde overheersers. In 1955 kreeg de Bondsrepubliek het grootste deel van haar zelfstandigheid terug. Gelukkig hadden de geallieerden geleerd van de periode na WOI. Deze keer kreeg Duitsland enorm veel financiële steun van Amerika waarmee West-Duitsland zich in de jaren ’50 en ‘60 ontwikkelde tot een economische grootmacht. De DDR die gedwongen onder Russische overheersing bleef, raakte

economisch enorm achter. Om de vlucht van Oost-Duitsers naar West-Duitsland tegen te gaan, werd in de eerste helft van de jaren ’60 een enorme muur dwars door het land gebouwd. In 1989 stortte de DDR in elkaar en viel de muur. In 1990 werden Oost en West Duitsland weer één natie met Berlijn als hoofdstad .

Neuerburg

Neuerburg ligt in het dal van het riviertje de Enz langs de randen van de Schieferfels in de westelijke Eifel. De stad is genoemd naar de burcht die aan het begin van de vorige eeuw is omgebouwd tot de jeugdherberg waar wij komende week gaan logeren. Deze burcht stamt uit de twaalfde eeuw en is dus al erg oud.
In het midden van het stadje staat de laatgotische St Nicolaus Kirche waar wij een kerkdienst gaan opluisteren en zondagmiddag een concert zullen geven.
Neuerburg kreeg in 1332 al stadsrechten. Helaas is de stadsmuur in 1794 door een Frans leger afgebroken maar er is nog een enorme toren van over die komende week een belangrijke rol gaat spelen in ons programma.
Het inwoner aantal van Neuerburg is er klein. Er wonen net iets meer dan 1500 mensen die zich vooral bezig houden met werkzaamheden in de toeristen industrie.

Trier

Trier is een van de twee oudste steden van Duitsland. De stad werd gesticht door de Romeinen die de stad ‘Augusta Treverorum’ noemden. Trier ligt op de rechteroever van de Moezel. De Romeinse monumenten staan sinds 1986 op de werelderfgoedlijst van de UNESCO. De bouw van Trier begon in opdracht van de Romeinse Keizer Augustus. Een tijd lang was Trier de hoofdstad van het hele West Romeinse Rijk.

Een van de schitterende monumenten uit die tijd is de wereldberoemde 1800 jaar oude Porta Nigra, de best bewaarde Romeinse stadspoort ten noorden van de Alpen maar er zijn nog meer monumenten uit die tijd die we allemaal gaan bezoeken zoals de Barbarathermen, de Keizerthermen en het amfitheater. Ook de Basilica van Constantijn waar we een concert gaan geven, stamt uit die tijd. Uit een iets latere perioden stamt de Dom waarvan de bouw reeds in de 4e eeuw begon, en vele andere kerken. Door zijn rijke verleden en vanwege zijn mooie ligging in het Moezeldal is Trier een veel bezochte toeristenplaats geworden. Trier is een centrum van wijnhandel en heeft een belangrijke functie als winkelcentrum voor een grote regio.

Trier is ook bekend als geboorteplaats van Karl Marx. Zijn geboortehuis is nu een museum.

Tijdens de tweede wereldoorlog werd Trier door bommenwerpers enorm beschadigd maar later zoveel mogelijk in de oorspronkelijke stijl hersteld.

De Grote Markt van Trier behoort tot de mooiste stadspleinen van Duitsland. Op het plein bevindt zich het Marktkruis, dat stamt uit 958 en dat het symbool was van het verkrijgen van marktrechten. Aan het plein staan schitterende panden in verschillende stijlen. Het belangrijkste gebouw aan het plein is de Sint Ganggolfkerk waarvan de bouw in 1459 begon.

Even over de Basilica waar we gaan zingen. Dit gebouw was vroeger de troonzaal van Constantijn de Grote en werd rond 310 gebouwd. Het gebouw is helemaal

opgetrokken uit baksteen wat voor die tijd in het noorden van Europa nog heel bijzonder was. Ook de enorme dom van Trier is zeker een bezoekje waard. Deze kerk is bijna net zo oud als de Basilica en ook gebouwd in opdracht van keizer Constantijn.
De universiteit van Trier stamt oorspronkelijk uit 1473 maar werd tijdens de bezetting van de Fransen in 1798 tijdelijk opgeheven. Tegenwoordig is Trier een drukke universiteitsstad met veel studenten. Er is zoveel te zien dat we eigenlijk tijd te kort komen!

Cochem

Cochem is een toeristenstadje aan de rivier de Moezel in Duitsland. Cochem ligt in de deelstaat Rijnland-Palts en telt 5.213 inwoners. Het is de hoofdstad van het gebied Cochem Zell.
De stad is vooral bekend als een toeristisch plaatsje dat gedomineerd wordt door het bergslot. De burcht van Cochem werd in de 12e à 13e eeuw gebouwd en diende als bewaking over de stad en de Moezel tegen aanvallen. We zullen deze burcht ook bezoeken.
In de tijd dat de Fransen dit deel van Duitsland bezetten, woonde Napoleon een tijdje in de burcht. De burcht werd in 1868 door de Berlijnse industrieel Ravené gerestaureerd en als zomerverblijf gebruikt. Nu is ze eigendom van de stad.
Het stadje heeft een klein maar gezellig winkelgebied waar je erg leuke souvenirtjes voor thuis kunt kopen. Op het centrale plein van de stad zullen we bij mooi weer een openluchtconcert geven.

Spreek je een woordje mee?

Nederlands	Duits
Hallo	Hallo
Ja	Ja
Nee	Nein
Tot ziens	Wiedersehn
Welterusten	Gute Nacht / Schlaf gut
Smakelijk eten	Guten Appetit
Bedankt	Danke
Alstublieft	Bitte
Pardon	Entschuldigung
Wat zei je?	Was sagst du?
Hoeveel	Wieviel
Waarom	Weshalb
Of	Ob
Succes	Erfolg
Uitstekend	Super
Thuis	Zu Hause
Morgen	Morgen
Vandaag	Heute
Gisteren	Gestern
Middag	Mittag
Avond	Abend
Hoe is het gegaan?	Wie ist es gelaufen?
Hoe heet jij	Wie heist du?
Ik ben … jaar	Ich bin … Jahre alt
Hoe oud ben jij?	Wie alt bist du? (tegen een kind)
Hoe gaat het?	Wie geht es?
Ik spreek geen Duits	Ich spreche kein Deutsch
Spreek je ook Engels?	Sprechen Sie Englisch? Sprichts du Englisch? (tegen een kind)

Let op: In het Duits spreekt men iemand die men niet kent, alleen met "u" (Sie) aan.
Een kind zegt altijd "Sie" tegen een volwassene behalve in de familie en tegen iemand die hij goed kent.

Nog even tellen

Nederlands	Duits		
1	Eins	11	Elf
2	Zwei	12	Zwölf
3	Drie	13	Dreizehn
4	Vier	14	Vierzehn
5	Fünf	15	Fünfzehn
6	Sechs	16	Sechzehn
7	Sieben	17	Siebzehn
8	Acht	18	Achtzehn
9	Neun	19	Neunzehn
10	Zehn	20	Zwanzig

Het weer

Het weer in de Neuerburg, Trier en Cochem deze week

	Zaterdag 15-10	Zondag 16-10	Maandag 17-10	Dinsdag 18-10	Woensdag 19-10	Donderdag 20-10	Vrijdag 21-10
Max	12	14	15	16	11	8	10
Min	4	1	2	4	7	4	2
Zonkans	20%	80%	40%	40%	20%	20%	60%
Neerslag-kans	10%	10%	10%	10%	30%	50%	10%
Weercijfer	7	8	8	8	6	6	7
							

Kamer Indeling

Gewölbezimmer	Guido Broer Maarten Verhaar
Prälatenzimmer	Ed van Zelm
Kaminzimmer	David van Lith Geerten ven de Wetering Wouter Verhage
SR1	Anthony de Bruijn Hamish Slinger Ilias Vreven Jan Jessen Joachim van Tol Kasper Wenemoser Leander Jansen Leonard Simons Mees Dierken Oscar LeRoy Pieter Jelle Biesheuvel Samuël Brakkee Samuël den Hollander Tristan de Bruijn
SR4	Chrystel Brandenburgh Justine Patijn Tinka Regter
SR5	Aarnout Borstlap Ben Wilson Julien Laquette Marcell Kovaçs Micha Brakkee Nathan Groot Nibbelink Paul Kasten Stefan Besteman
SR6	Aeneas Jansen Alexander Patijn Daan Busch Folkert Muntz Jurre Koopmans Maas Verhaar Matthys de Vos Michiel Jurgens
SR7	Emile Sandbergen Jan Slagter Jos Besselink Philip Heukensfeld Jansen Rutger van Nunen Tycho van Oort

Samen op stap groepen

Groep Justine:	Jurre Maas Micha Aarnout Samuël den H. Kasper Anthony
Team Tinka:	Daan Alexander Marcell Stefan Aeneas Tristan Ilias Joachim
Team Chrystel:	Michiel Folkert Matthys Paul Mees Hamish Leonard Samuël B.
Team Maarten:	Nathan Julien Ben Leander Oscar Pieter Jelle Jan J.
Team Wouter, Guido/ TB:	Emile Jan S. Jos Philip Rutger Tycho

Programma

Zaterdag 15 oktober

We verzamelen om 7.30 uur en vertrekken om 8 uur naar Jugendburg Neuerburg in Neuerburg waar we rond 17.30 uur aankomen.

Regels in de bus:

- Altijd je gordel om
- Niet onnodig rondlopen in de bus
- Ruim je rotzooi netjes op. Gooi geen spullen op de grond!

We logeren in groepskamers.
Het adres van de Jugendburg is:

Jugendburg Neuerburg
Burgstrasse 13
54673 Neuerburg
Tel: 004965642187
www.jugendburg-neuerburg.de

We stoppen onderweg bij Lacro-i-Agro waar we ontvangen worden door de familie Steinbusch. Zij vertellen ons over hun bedrijf en we gaan tegen elkaar spelen tijdens de boerenestafette.
Tussendoor lunchen we tussen de koeien in de appel- en perenboomgaard.

Zondag 16 oktober

Ochtend

- Ontbijt
- Inzingen in de kerk
- We zingen tijdens de kerkdienst in de St. Nicolauskirche

Middag

- Lunch
- De ene helft van de matrozen gaat klimmen, de andere helft gaat op ontdekkingstoer in en rond de Jugendburg.
- We drinken wat met elkaar en gaan ons dan klaar maken voor het concert in de St. Nicolauskirche

Avond

- Diner
- We gaan weer klimmen en op ontdekkingstoer
- Spelletjesavond

Maandag 17 oktober

Ochtend

- Ontbijt
- Karateles o.l.v. Wouter
- Repeteren groep A
- Groep B gaat abseilen (met ‘Nervenkitzelgarantie’)
- Gezamenlijke repetitie

Middag

- Lunch
- Repeteren groep B
- Groep A gaat abseilen (met ‘Nervenkitzelgarantie’)
- Theetijd!!
- Gezamenlijke stadsrally

Avond

- Diner
- Spannend avondspel

Dinsdag 20 oktober

Vandaag gaan we naar Trier!

Ochtend

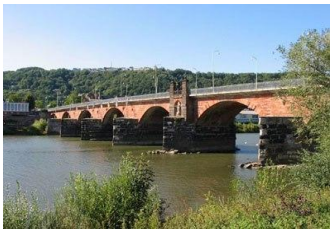
- Ontbijt: je kunt meteen je lunch maken!
- Vertrek naar Trier
- In het centrum van Trier gaan we flyers uitdelen
- Repetitie in de Basilica van Constantijn

Middag

- Lunchen op het plein voor de Basilica van Constantijn
- Omkleden
- Concert
- Omkleden
- Stadswandeling door Trier

Avond

- Diner
- Spelletjesavond

Woensdag 21 oktober

Vandaag gaan we naar Cochem!

Ochtend

- Ontbijt: je kunt meteen je lunch maken!
- Vertrek naar Cochem
- Bezoek aan de Burcht en flyeren

Middag

- Lunch op een gezamenlijk punt
- Omkleden en optreden op het dorpsplein
- Shoppen!!

Avond

- Diner onder de oude brug van Cochem
- Terugreis naar Neuerburg
- Ontspannen…

Donderdag 20 oktober

Ochtend

- Ontbijt
- De ene helft van de matrozen gaat allerlei spelletjes doen waarbij je veel moet samenwerken,
  de andere helft gaat boogschieten
- Hierna worden de groepen omgedraaid

Middag

- Lunch
- Voorbereiden bonte avond

Avond

- Barbecue ! ! !
- Bonte Avond

Vrijdag 21 oktober

- Na het ontbijt en inpakken van de bagage vertrekken we rond 10.00 uur naar Nederland;
- 17.30 Aankomst bij Madurodam. Dit is de verwachte aankomsttijd. Houd de website in de gaten voor de juiste aankomsttijd!
- Vergeet je bagage niet. Ook krijg je je paspoort of ID-kaart en je verzekeringspapieren terug!

Alle nummers op een rijtje

Chrystel Brandenburgh	0031641221568
Justine Patijn	0031626780458
Maarten Verhaar	0031654353737
Tinka Regter	0031640007986

Centrale nummer i.g.v. nood	
Fam. Busch	0031703816171

